

Proposta de Definició Global del Treball Social

El treball social és una professió basada en la pràctica i una disciplina acadèmica que promou el canvi i el desenvolupament social, la cohesió social, i l'enfortiment i l'alliberament de les persones. Els principis de la justícia social, els drets humans, la responsabilitat col·lectiva i el respecte a la diversitat són fonamentals per al treball social. Recolzada per les teories del treball social, les ciències socials, les humanitats i els coneixements indígenes, el treball social involucra les persones i les estructures per fer front a desafiaments de la vida i augmentar el benestar.

La següent definició es pot ampliar a nivell nacional i / o regional.

COMENTARI

El comentari serveix per desglossar els conceptes bàsics utilitzats en la definició i detalla els deures bàsics, els principis, els coneixements i les pràctiques de la tasca de la professió del treball social.

DEURES BÀSICS

Els deures bàsics de la professió del treball social inclouen facilitar el canvi social, el desenvolupament social, la cohesió social, l'enfortiment i l'alliberament de les persones.

El treball social és una professió pràctica i una disciplina acadèmica que reconeix que els factors històrics, socioeconòmics, culturals, geogràfics, polítics i personals interconnectats serveixen com a oportunitats i/o barreres per al benestar i el desenvolupament humà. Les barreres estructurals contribueixen a la perpetuació de les desigualtats, la discriminació, l'explotació i l'opressió. El desenvolupament de la consciència crítica a través de la reflexió sobre les fonts estructurals d'opressió i/o privilegi, basats en criteris com ara la raça, la classe, l'idioma, la religió, el gènere, la discapacitat, la cultura i l'orientació sexual, i el desenvolupament d'estratègies d'acció per abordar les barreres estructurals i personals són fonamentals per a la pràctica emancipadora on els objectius són l'enfortiment i l'alliberament de les persones. En solidaritat amb els que estan en situació desfavorida, la professió lluita per mitigar la pobresa, alliberar els vulnerables i oprimits, i promoure la inclusió i la cohesió social.

El deure de canvi social es basa en la premissa que la intervenció del treball social es porta a terme quan en la situació actual, sigui a nivell individual, familiar, grupal, comunitari o social, es considera que hi ha una necessitat de canvi i desenvolupament. És impulsat per la necessitat de qüestionar i canviar les condicions estructurals que contribueixen a la marginació, l'exclusió social i l'opressió. Les iniciatives de canvi social reconeixen el lloc de l'acció humana en l'avanç dels drets humans i la justícia econòmica, ambiental i social. La professió està igualment compromesa amb el manteniment de l'estabilitat social, sempre que aquesta estabilitat no sigui utilitzada per marginar, excloure o oprimir a un grup particular de persones.

El desenvolupament social és conceptualitzat en el sentit de les estratègies d'intervenció, els estats finals desitjats i en el marc de les polítiques, aquest últim, a més en els marcs residuals i institucionals més populars. Es basa en les avaluacions i intervencions biopsicosocials i

espirituals integrals que transcendeixen la divisió micro-macro, i incorporen múltiples nivells del sistema i la col·laboració intersectorial i interprofessional, orientada al desenvolupament sostenible. Es prioritza el desenvolupament socioestructural i econòmic, i no subscriu a la creença convencional que el creixement econòmic és una condició indispensable per al desenvolupament social.

PRINCIPIS

Els principis generals del treball social són el respecte pel valor intrínsec i la dignitat dels éssers humans, no fer mal, el respecte a la diversitat i la defensa dels drets humans i la justícia social.

La defensa i el suport als drets humans i a la justícia social són la motivació i la justificació per al treball social. La professió del treball social reconeix que els drets humans han de coexistir amb la responsabilitat col·lectiva. La idea de la responsabilitat col·lectiva destaca la realitat que els drets humans individuals només es poden aconseguir en el dia a dia si les persones assumeixen la responsabilitat dels altres i el medi ambient, i la importància de crear relacions recíproques dins les comunitats. Per tant, un aspecte important del treball social és advocar pels drets de les persones en tots els nivells, i facilitar els resultats perquè les persones assumeixin la responsabilitat pel benestar de l'altre, se'n adonin i respectin la interdependència entre les persones i entre les persones i el medi ambient.

El treball social abasta els drets de primera, segona i tercera generació. Els drets de primera generació es refereixen als drets civils i polítics, com la llibertat d'expressió i de consciència i la llibertat contra la tortura i la detenció arbitrària; els de segona generació són els drets socioeconòmics i culturals que inclouen els nivells raonables d'educació, salut, habitatge i lingüístics minoritaris; i els drets de tercera generació se centren en el món natural i el dret a la biodiversitat de les espècies i l'equitat intergeneracional. Aquests drets es reforcen mútuament i són interdependents, donant cabuda als drets individuals i col·lectius.

En alguns casos, el "no fer mal" i "el respecte a la diversitat" poden representar conflicte i valors de competència, per exemple, quan en nom de la cultura, els drets dels grups minoritaris com les dones i els homosexuals són violats, inclòs el dret a la vida. Els Estàndards Globals per a l'Educació i Formació en Treball Social tracten aquest complex tema per la defensa que els treballadors socials són educats en un enfocament de drets humans bàsics, amb una nota explicativa que diu així:

Aquest enfocament podria facilitar la confrontació constructiva i canviar el lloc on certes creences, valors i tradicions culturals violen els drets humans bàsics dels pobles. La cultura és una construcció social i dinàmica, que està subjecta al seu torn a la deconstrucció i al canvi. Aquesta confrontació, deconstrucció o canvi constructius poden ser facilitades a través d'ella, i la comprensió de determinats valors, creences i tradicions culturals i per mitjà d'un diàleg crític i reflexiu amb els membres dels grups culturals i qüestions més àmplies de drets humans.

CONEIXEMENT

El treball social és alhora interdisciplinari i transdisciplinari, i es basa en una àmplia varietat de teories científiques i investigacions. "Ciència" s'entén en aquest context, en el sentit més bàsic com "coneixement". El treball social es basa en un desenvolupament constant dels seus

fonaments teòrics i de la investigació, així com les teories d'altres ciències humanes, incloent sense límit el desenvolupament comunitari, la pedagogia social, l'administració, l'antropologia, l'ecologia, l'economia, l'educació, la gestió, la infermeria, la psiquiatria, la psicologia, la salut pública i la sociologia. La singularitat de les investigacions i teories del treball social és que són aplicades i emancipadores. Gran part de la recerca i teoria del treball social és co-construïda amb els usuaris en un procés interactiu, dialogat i per tant informat pels entorns de pràctica específics.

Aquesta definició proposada reconeix que el treball social és informat no només pels entorns de pràctica específics i per teories occidentals, sinó també pels coneixements locals. Part del llegat del colonialisme és que les teories i coneixements occidentals han estat valoritzats en exclusiva i en canvi els coneixements locals s'han devaluat, descomptat, i hegemunitzat per les teories i coneixements occidentals. La definició proposada intenta aturar i invertir el procés mitjançant el reconeixement que els pobles indígenes en cada regió, país o zona transmeten els seus propis valors, formes de coneixement, formes de transmetre els seus coneixements, i han fet valuoses contribucions a la ciència. El treball social té per objecte la reparació del colonialisme científic històric occidental i l'hegemonia d'escoltar i aprendre dels pobles indígenes de tot el món. D'aquesta manera els coneixements del treball social es crearan conjuntament i seran informat pels pobles indígenes, i més apropiadament practiquen no només en el medi ambient local, sinó també a nivell internacional. Basant-se en la tasca de les Nacions Unides, la FITS defineix els pobles indígenes de la següent manera:

- Viuen en (o es mantenen units a) territoris ancestrals geogràficament diferents.
- Tendeixen a mantenir institucions socials, econòmiques i polítiques diferents dins dels seus territoris.
- En general aspiren a pertànyer a una societat cultural, geogràfica i institucionalment diferent, en lloc d'assimilar plenament a la societat nacional.
- S'identifiquen a si mateixos com a indígenes o tribals.

<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>

PRÀCTICA

La legitimitat i el deure del treball social consisteixen en la intervenció en aquells punts on les persones interactuen amb el seu entorn. El medi ambient inclou diversos sistemes socials, on les persones es troben en un entorn geogràfic i natural, que té una profunda influència en la vida de les persones. La metodologia participativa del treball social se centra en "involucrar les persones i les estructures per fer front a desafiaments de la vida i augmentar el benestar." Fins on sigui possible el treball social dóna suport al treball amb i no per a les persones. D'acord amb el paradigma de desenvolupament social, els treballadors socials utilitzen una varietat d'habilitats, tècniques, estratègies, principis i activitats en els diferents nivells del sistema, destinades al manteniment del sistema i / o els esforços de canvi del sistema. La pràctica del treball social abasta una gamma d'activitats que inclouen diverses formes de teràpia i assessorament, treball en grup i comunitari, la formulació i anàlisi de polítiques, i les intervencions polítiques i de suport. Des d'una perspectiva emancipadora, aquesta definició

dóna suport a les estratègies del treball social que tenen per objecte incrementar l'esperança, l'autoestima de la població i el seu potencial creatiu d'enfrontar i desafiar les dinàmiques de poder opressives i les fonts estructurals d'injustícia, incorporant així a un tot coherent la dimensió d'intervenció micro-macro, o personal-política. L'enfocament holístic del treball social és universal, però les prioritats de la pràctica del treball social variaran d'un país a un altre, i de tant en tant, depenent de les condicions històriques, culturals, polítiques i socioeconòmiques.

És la responsabilitat dels treballadors socials a tot el món defensar, enriquir i fer realitat els principis i valors reflectits en aquesta definició. La definició del treball social només té sentit quan els treballadors socials es comprometen activament als seus valors i visió.